

Verzoeningsconferentie tussen Europa en Afrika

in BERLIJN op vr-za 18-19 november 2005

“ Van W o n d t o t G e n e z i n g ”

VERSLAG

van de 4 deelnemers van Gebedsnetwerk Vlaanderen
(Roeline, Jacqueline, Ignace, Willy)

KORTE VOORGESCHIEDENIS

Zo schrijft Chris Seaton in het boekje: “ Europa - Afrika, van wond tot genezing ” (mei 2005):

“ Tijdens een vergadering van de Europese leden van de ‘International Reconciliation Coalition’ in Emmetten in Zwitserland in 1999, ontdekten we dat één van de belangrijkste verzoeningspunten die Europa als continent moest behandelen, lag op het gebied van onze betrekking tot Afrika. Uit de eeuwen van Europese betrokkenheid bij de slavernij in Afrika (door Afrikaanse historici aangeduid als een ‘holocaust’) zijn vele kwalijke vruchten voortgekomen. ...

Een groep Europeanen die deelnamen aan die conferentie in 1999 besloten een stuurgroep te vormen (de EARP : Europe-Africa Reconciliation Proces). Vanaf dat moment overlegden we met leiders en voorbidders uit Afrika om ons te helpen begrijpen wat we moesten doen...

Met de hulp van onze Afrikaanse broeders zagen we in dat we overal in Europa eerst voorbereidingsconferenties moesten houden om echt een delegatie van Europese afgevaardigden uit heel Europa samen te stellen.”

Er volgden conferenties in Ambilly (Frankrijk), in Brussel, in Lagos (Portugal), in Berlijn (Duitsland). Na 7 jaar verkenning en toenadering, werd dan deze conferentie in Berlijn gepland, als afsluiting. Maar ze werd ook de start van een nieuwe fase in het verzoenings- en genezingsproces tussen Afrika en Europa.

Geestelijke leiders uit vele landen van Afrika werden uitgenodigd, op kosten van Europa, om naar Berlijn te komen voor **een historische ontmoeting, 120 jaar na de historische Berlijnconferentie van 1884-85, waar 13 Europese landen, het Afrikaanse continent verdeelden en aan elkaar toewezen in onderling overleg, zonder dat er één Afrikaan aanwezig was.**

Enkele GETALLEN over deze BERLIJNCONFERENTIE 2005:

Er waren 300 à 400 aanwezigen, naar schatting 80 Afrikanen, en de rest uit Europa.

~ 250 Europeanen

waarvan 16 voor België : 7 uit Vlaanderen en 9 Franstaligen

~ 23 Afrikaanse landen vertegenwoordigd

~ 15 Europese landen vertegenwoordigd

WOORDEN TER OVERWEGING

Als voorbereiding op deze ontmoeting gaf de Heer ons enkele woorden, toen wij op onze logeerkamers waren in het voormalige Oost-Duitsland, op enkele meters van de afgebroken Berlijnse Muur.

1 Kor 12: 26: “ *Wanneer één lichaamsdeel pijn lijdt, lijden alle andere mee; wanneer één lichaamsdeel met respect behandeld wordt, delen alle andere in die vreugde.* ”

Als we zien hoe onze Afrikaanse broeders lijden onder de oogst van het grote onrecht dat hun voorouders werd aangedaan door de onze, en hoe wij, bewust of onbewust hiermee nog voortdoen, dan kunnen we niet anders dan deze schuld berouwwol belijden voor God en voor hen, met een voornemen hiermee te breken en er geen deel meer aan te willen hebben. Zo werkt het lichaam van Christus. En het respect dat hen betoond wordt, vervult ons met grote vreugde.

Ef 2: 14-16: “ *Want Hij is onze vrede, Hij die met zijn dood de twee werelden één heeftgemaakt, de muur van vijandschap ertussen heeft afgebroken en de wet met zijn geboden en voorschriften buiten werking heeft gesteld, om uit die twee in Zichzelf één nieuwe mens te scheppen. Zo bracht Hij vrede en verzoende Hij door het kruis beide in één lichaam met God, door in zijn lichaam de vijandschap te doden.* ”

Deze muur van vijandschap, tijdens de vorige eeuwen van kolonisatie door onze “christelijke” landen gebouwd met onrecht, dood, vernedering en uitbuiting, deze muur wilden wij, in de naam van Jezus Christus, onder en door zijn genade af zien breken. De verlossende kracht van het kruis scheidt hernieuwde mensen bij het belijden van zonden en het ontvangen van vergeving. In Berlijn wilden we dat het kruis van Jezus de genadeloze oogst van onze Europese zonden zou doorbreken, en herstel van geest en ziel brengen, een vredevolle vrucht van gerechtigheid.

DE CONFERENTIE

ging door in de evangelische (en charismatische) kerk “**Gemeinde auf dem Weg**”.

Vrijdag 18.11.2005

(van 10 tot 22 uur)

1. Welkom door Michael Schiffman

2. De leidende stuurgroep en raad wordt voorgesteld :

Lynn Badcock	African Enterprise - Brussel,	België/Engeland
Pieter & Helene Bos	Serving the Nations - Almere,	Nederland
Christa Behr	Jeruzalem,	Israël/Oostenrijk
Langton Gatsi	One Way Ministries – Harare,	Zimbabwe
Christoph & Utta Haselbarth	Josua Dienst - Goerwihl,	Duitsland
Segun Johnson	Liberty Church, Tottenham–London	Engeland/Nigeria
Nestor Kamuanga	Assemblée du Plein Evangile – Brussel	België/Kongo

Gerda Leithgob Richard Mitchell	Herald Ministries – Pretoria, Global Missions & Apostolic Network International - Londen	Zuid-Afrika Engeland/Zuid-Afrika
Roger Mitchell	Passion – London,	Engeland
John Mulinde Matthew Okuboyejo	World Trumpet Mission – Kampala Christ Intercessor’s Network – London,	Oeganda Engeland/Nigeria
Brigitte Reuss Samuel Rhein Michael Schiffman Chris Seaton Raymond & Raymonde Vandeput	La Lumière de la Vie – Antibes Touch the Nations – Pattensen Peaceworks – Bognor Regis a.net – Brussel	Oostenrijk Frankrijk Duitsland Engeland België

3. Afrikaanse vertegenwoordigde landen worden genoemd met hun onafhankelijkheidsjaar, dat zich voor de meeste situeert in de 60-er jaren van de 20ste eeuw. Sommige Afrikaanse leiders waren afwezig, omdat ze geen visum kregen om naar Berlijn te komen. We tellen 22 vertegenwoordigde Afrikaanse landen, die later in dit verslag verschillende keren zullen genoemd worden. Langton Gatsi: Sinds de dekolonisatie van Afrika zijn vele Afrikanen naar Europa gekomen, maar na deze conferentie zullen ze terugkeren naar hun land.
4. Er zijn 15 Europese landen vertegenwoordigd die toen in 1885 bij die 13 staten hoorden van Europa die Afrika verdeelden, samen met de USA die er nu ook bij is. Daarbuiten waren nog mensen aanwezig van Iran, Japan, Chili en Argentinië. Nestor Kamuanga : in 1884-85 gaf Satan een mandaat aan Europa om zijn werk te doen in Afrika. In 2005 geeft God een mandaat aan Europa om zijn herstelwerk in Afrika een krachtige en vernieuwende impuls te geven.
5. Tijd van aanbedding : ernstig en ingetogen, met o.a. zingen van: Dank U voor het kruis.
6. Historisch en geestelijk perspectief van de kolonisatie en de verzoening, door Chris Seaton (Engeland)

* Het werk van verzoening door EARP is een initiatief van Europeanen om zonden te belijden naar Afrika toe. Het is gelukkig niet het enige, maar één van de vele initiatieven in die richting. De basis ervan is de voorbede als priesters van de hoogste Koning. De Heer sprak de stuurgroep aan over de Berlijnconferentie van 1884-85, en bepaalde hen bij 2 Sam 21: 1-14. Toen er onder David hongersnood kwam in Israël door droogte, zei God dat dit kwam door de geestelijke verstoring van de relatie met Hem, omwille van bloedschuld en verbreking van een verbond met de Gibeonieten, door Saul begaan, één generatie vroeger dus. Israël vroeg aan de Gibeonieten wat zij dachten dat er moest gebeuren om dit recht te zetten (dit is een belangrijk geestelijk principe: aan de benadeelde partij vragen wat zij als genoegdoening vragen). De genoegdoening kwam door het straffen van het nageslacht van Saul (7 zonen ophangen) , als verzoening voor het breken van dat verbond met de Gibeonieten.

Zo is Europa ook geestelijk dor. Maar wij moeten niet opgehangen worden om verzoening te bewerken, zoals toen die 7 zonen van Saul, want Jezus werd voor ons opgehangen aan het kruis: de grote verzoening.

Om heel de geschiedenis meer in detail te vernemen verwijst Chris naar het boekje : **“Europa-Afrika, van wond tot genezing** “ (verkrijgbaar o.a. bij Gebedsnetwerk Vlaanderen).

- * De slavenhandel was een Afrikaanse holocaust (zo noemen Afrikaanse historici hem) voornamelijk door Portugal, Spanje, Groot Britannië en Nederland uitgevoerd vanaf de 16de eeuw. Vóór 1500 was er evenwel ook al een relatie tussen Afrika en Europa, op basis van gelijkheid (handel). Daarna volgt de gretige greep van Europa naar Afrikaanse gebieden met hun rijkdommen en hun mensen. Om de groeiende rivaliteit tussen de Europese staten (“The scramble for Africa”) te stuiten en zo Europese oorlogen te

vermijden, werd de conferentie van Berlijn gehouden in 1884-85. Daar werden de definitieve grenzen van de Afrikaanse kolonies vastgelegd, zonder dat één Afrikaan daar aanwezig was. Op de Europese scholen werd geleerd dat de kolonisatie goed was voor Afrika! Maar:

* De gevolgen van de kolonisatie :

- er was slecht beheer en veel corruptie, die zich na de onafhankelijkheid doorzetten (de huidige corruptie is door Europa gezaaid!)
- volken werden gescheiden, en anderen samengevoegd zonder hun inspraak (niet zoals voor hen het best was, maar voor ons!); bijv. in 1914 werden 250 ethnische groepen "samengeperst" in Nigeria: tot vandaag problematisch!
- de Europese talen werden opgelegd, en de Afrikanen moesten op Europeanen gaan lijken, hun eigen identiteit verloochenen, anders telden ze niet mee;
- de stammentwisten werden aangewakkerd: verdeel en heers;
- door uitzuigen van de rijkdommen kwam er veel armoede; de prijzen van Afrikaanse grondstoffen worden in Europa bepaald
- door onderdrukking ontwikkelde zich een gemeenschappelijk minderwaardigheidscomplex (een zwarte was per definitie minder dan een blanke);
- Afrika en de Afrikanen verloren hun eigen identiteit.

* Waar was de kerk ?

Livingstone (zendeling uit Schotland) wilde de drie C's in Afrika brengen: Civilisatie, Commercie, Christendom (dat veronderstelt dat Afrika niet "beschaafd" was). Hij wou Afrika helpen, vechten tegen de slavernij, maar er was een problematische vermenging: de geest van het imperialisme ("empire spirit") werkte ook in de zending, en de kerk streefde zelf ook naar macht (deze "empire spirit", heerszucht, is tegengesteld aan het christendom!). Als de kerk écht Christus had gevolgd, had ze de macht van dat imperialisme kunnen breken, zoals in Dan 2: 36-45 staat, waar een steen de imperialistische macht en het afgodsbeeld verbrijzelde. Doch de kerken sloten een onheilig verbond met hun regeringen, en werkten zodoende mee aan dit onrecht. Afrikanen vroegen zich steeds af: zijn wij wel écht kinderen van God, want die blanke christenen zijn altijd beter.

* Wat doen wij hiermee als Europese christenen ?

- Wij moeten Christus radicaal gaan volgen; Joh 14: 12 : "*...wie op Mij vertrouwt zal hetzelfde doen als Ik, en zelfs meer dan dat, Ik ga immers naar de Vader.*";
- wij moeten luisteren naar wat onze Afrikaanse vrienden te zeggen hebben;
- wij moeten ook onze eigen nationale kolonisatieverhalen kennen, want die zijn veelal patriotisch gekleurd, met verzwegen of opgehemelde verhalen, ook in de scholen;
- wij zullen ons verootmoedigen en ons bekeren;
- deze conferentie zal na 6 jaar voorbereiding, een nieuw begin zijn.
- David werd koning, want alle stammen voegden zich bij hem; zonder David waren ze verdeeld. Zo ook zijn we verdeeld zonder Jezus, maar in Hem worden we één.
- "*... want als er geen bloed wordt uitgegoten, vindt er geen vergeving plaats.*" (Hebr 9: 22b), zo kome Jezus' bloed over ons als bedekking en vergeving.

7. Gerda Leithgob (Zuid-Afrika)

Ze komt uit de "blanke stam" van Afrika, die al 4 eeuwen in Zuid-Afrika is. In Ps 18: 3 staat: "*Heer, mijn rots, mijn vesting, mijn bevrijder, God, mijn steenrots, bij U kan ik schuilen, mijn schild, kracht die mij redt, mijn burcht.*" Het is duidelijk naar wie we moeten gaan. Ze is bepaald bij Job 14: 7-9 : "*Voor een boom is er altijd hoop: als hij wordt omgehakt, loopt hij weer uit, er blijven nieuwe loten komen. Al wordt zijn wortel in de aarde oud, al gaat zijn stronk dood in de grond, zodra hij water ruikt, bot hij weer uit en vormt twijgen, als een jonge scheut.*"

Deze tekst proclameren we samen in de zaal naar Europa toe. Zo mogen wij ook altijd hoop hebben.

In Berlijn werd Afrika verdeeld, maar Berlijn is achteraf ook in 4 sectoren verdeeld (ze oogstte wat ze gezaaid had). Doch nadien is er weer hereniging en verzoening gekomen en is Berlijn weer één. Zoals God de stad Jeruzalem beschermde en bevrijdde omwille van Zichzelf en David (2 Kon 19: 32-34), zo heeft God dit ook met Berlijn gedaan omwille van Zichzelf en omwille van de dienaren van de Zoon van David: de christenen.

8. Segun Johnson (Nigeria) : Afrika heeft Europa nodig om vrij te komen.

- * Afrika is nog altijd met de navelstreng aan Europa gebonden, en moet hiervan vrijgezet worden om zelfstandig te kunnen functioneren en te ontwikkelen.
 - * Christenen hebben vanaf begin 19de eeuw gepleit om de slavernij af te schaffen. Groot Brittanië deed dit in 1834, Frankrijk in 1848, USA in 1863. In 1865 vroeg Portugal om hierop een uitzondering te mogen maken. Maar na de wettelijke afschaffing ging het in de praktijk nog lange tijd door.
 - * Europa dacht dat het binnenland van Afrika onbewoond was, vacant, leeg, “niemandsland”, daarom begonnen ze in de 2de helft van de 19de eeuw gretig dit continent te verkennen en te veroveren. Ook in de schoolboeken voor Afrikaanse scholen stond bijv. dat x deze rivier “ontdekt” heeft (alsof de Afrikanen daar niet woonden!).
 - * Naast David Livingstone (voor Groot Brittanië) kwamen in Afrika ook veel brutelere ontdekkingsreizigers land veroveren, zoals Henry Morton Stanley (voor Leopold II van België), Pierre de Brazza (voor Frankrijk) en Frederick Luggard.
 - * Deze “pioniers” dwongen of verleidden dikwijls de stamhoofden om blanco papieren te ondertekenen, waarbij ze hun grond en macht afstonden aan Europa.
 - * De missionering bracht ook de Europese verdeeldheid en rivaliteit tussen de kerken mee in het Afrikaanse christendom (elkaar niet erkennen, avondmaal weigeren...); zendelingen “hielpen” om Afrikaanse stamhoofden te overtuigen om contracten te ondertekenen.
 - * Men wilde per se “beschaving” brengen in Afrika, maar dan Europese beschaving (bijv. Europese dansen, eten met vork en mes) en moesten Europees sprekend en denkend worden (assimilatie): afhankelijkheid creëren. Dit ging met veel agressie en repressie.
 - * Op gebied van handel: deze was helemaal gericht op de Europese behoeften, afhankelijk van Europa
 - * Onderwijs: enkel gericht op de behoefte aan onderofficieren voor de koloniale. Bij de onafhankelijkheid van Congo waren er slechts drie Congolese universitaires in het ganse land!
 - * De Afrikanen wilden geen democratische bestuursvormen, dat was al geweten voor hun onafhankelijkheid; deze instelling was niet geschikt of voordelig voor Afrika.
 - * De Berlijnconferentie van 15.11.1884 tot 26.02.1885: Leopold vroeg Bismarck om deze te organiseren. Het kolonialisme bestond al lang toen deze conferentie begon (in 1816 had Engeland haar eerste kolonie, Gambia).
- Aanwezig: (de grote kolonisatoren:) Engeland, Frankrijk, Portugal, Duitsland, Italië, Spanje, (kleine kolonisatoren:) Denemarken, Zweden-Noorwegen, Nederland, België, Turkije, (observators:) Rusland, Oostenrijk-Hongarije, VS.
- Het hoofddoel was om Afrika te verdelen in onderlinge overeenkomst. Leopold II domineerde er door zijn manipulatie (hoewel hij er zelf nooit geweest is!), de rivaliteit Frankrijk-Groot Brittanië werd er opgelost. Men wilde het binnenland beschaven door de handel. Het besluit stond in de “General Act 1885”, met 38 punten (maar in de praktijk respecteerde niemand ze). Alles werd besloten en uitgevoerd in

de “geest van Berlijn”.

De kenmerken hiervan zijn:

- kolonialisme zonder geweten, met moord en uitbuiting, met de zogenaamde “vrijheid van geweten”; de bijbel oordeelt daar anders over (zie o.a. Rom 2: 15 ; 1 Tim 1: 19: door het geweten opzij te schuiven leidt men schipbreuk in zijn geloof; Hebr 9: 14) ; het Europese christendom werd hierdoor ongeloofwaardig

- verschillende stamverbanden werden in één groot land gedwongen, door het verdeel-en-heers-systeem (zodat ze niet in opstand zouden komen), met onderdrukking, zodat het economisch rendabel zou worden; vandaar dat huidige Afrikaanse leiders zich nog steeds baseren op hún stam en niet het belang van de ganse natie zoeken
- Europa wilde niet erkennen dat God Afrika voor haar ontsloten heeft om er Gods koninkrijk te brengen i.p.v. imperialisme;

Jezus slaagde bij de drie testen die de duivel hem liet doorstaan in de woestijn, maar Europa faalde:

- 1) steen moest in brood veranderen: men richtte zich op de economie (begeerte), en al die eeuwen werden er slechts aalmoezen gegeven (dat overwint nooit de armoede)
 - 2) alle koninkrijken en hun heerlijkheid krijgen (op de manier dat satan dat doet): politieke macht met uitbuiting en wreedheid;
 - 3) spring van de tempel: men bracht kerken en kerksystemen, instituties, maar niet de wedergeboorte en geloven met het hart.
- Europa heeft de gelegenheid gemist om het evangelie echt in de harten van de Afrikanen te brengen.
- Europa weerstond de geest van vrijheid die door Jezus was aangekondigd in Luk 4: 18-19 : vrijheid brengen aan gevangenen. In een jubeljaar werd land teruggegeven, slaven vrijgelaten, schulden kwijtgescholden. God wilde hiermee gelijkheid tussen de mensen behouden; Europa heeft dat nooit gegeven.

* De gevolgen van de schade door Europa aangebracht, ook na de kolonisatie

1. verlies van eigenwaarde, geen zelfvertrouwen (kregen nooit de kans om zelf te regeren); door het vele herhalen gingen ze geloven dat ze minderwaardig waren
2. etnische rivaliteit, tot stammentwisten in de huidige regeringen
3. corrupt en zwak leiderschap
4. bevordering van corruptie door westerse landen, ondersteunen van corrupte regimes
5. achterblijven in ontwikkeling
6. strijdplaats tussen Oost en West in de koude oorlog
7. zeer grote schuldenlast (300 miljard dollar: bodemloos vat)

* Positieve inbreng van Europa :

1. christelijk geloof
2. gemeenschappelijke taal per land
3. westers onderwijs
4. infrastructuur
5. technologische ontwikkeling
6. openheid naar de wereldhandel
7. humanitaire organisaties
8. internationale banden

Afrikaanse vragen aan Europa:

- blijven bidden totdat Afrika mee kan met de rest van de wereld
- ondersteunen van oproepen om alle schulden kwijt te schelden
- geestelijke, fysieke en financiële steun voor organisaties die de gevolgen van het kolonialisme willen herstellen
- constante steun om de armoede te bestrijden
- steun tegen AIDS en andere ziekten
- Europeanen helpen om de Afrikaanse waardigheid weer te zien
- Altijd gedenken dat ook Afrikanen naar Gods beeld geschapen zijn
- Altijd eraan denken om ook liefde te tonen aan de Afrikanen in uw omgeving

9. Drie getuigenissen van gevoelens vanuit Afrika :

- * **uit Gabon** (voormalige Franse kolonie) : er zijn nog veel frustraties en bitterheid naar de Fransen toe. Ze hebben voor ons niets gedaan, namen alles mee en lieten voor ons

niets achter dan minderwaardigheid, verwerping en verlatenheid. Achter de oorlogen in Franstalige landen zoals Kongo, Rwanda en Burundi, zitten nog altijd Frankrijk en België. We werden als kinderen onmondig gehouden en minder waard geacht dan de blanken, we zijn niet geliefd. Zo bouwden Europese maatschappijen in Gabon een spoorweg; daarna vernietigden ze de huizen van de Europese arbeiders, en vergiftigden de bronnen, zodat de Afrikanen er

niet zouden komen wonen. Er is totale sociale apartheid in Gabon, met wijken voor blanken (Fransen) en totaal gescheiden wijken voor Afrikanen. Ook in Côte d'Ivoire is de haat zo groot dat één vonk de bom kan doen ontploffen. We vragen uw liefde en hulp om hiervan te genezen;

* **uit Angola** (voormalige Portugese kolonie) : na de onafhankelijkheid in 1974, brak direct een oorlog uit tussen 3 partijen (3 stammen). Het hoofdprobleem is gebrek aan identiteit. In 5 eeuwen kolonisatie waren we verplicht het Portugees te spreken, want onze taal was een "hondentaal". We zijn onze identiteit kwijt en denken nog als de Portugezen. De Portugezen moeten hun zonden tegen het 10de gebod belijden: gij zult niet begeren. Veel moet nog genezen worden vanwege de onderdrukking en arrogantie, nochtans zijn de Angolezen niet haatdragend en willen met Portugal verder gaan. We vragen om herstel van onze waardigheid en onze bestemming. In Mozambique vernietigden ze overal de infrastructuur toen ze het land verlieten;

* **uit Tanzania** (eerst Duitse kolonie geweest, dan van Groot Brittannië) : we zijn dankbaar

voor de zendelingen die gekomen zijn. Per jaar werden er 150.000 slaven weggehaald. Livingstone woonde er 1 jaar samen met een slavenhandelaar. De Duitsers waren wreed en vernederend, hetgeen het doordringen van het evangelie belette. Na 2de W.O. kwamen de Engelsen met verdeel-en-heers-politiek, en met vernedering. De volgorde van belangrijkheid was: Europeanen, Indiërs, Arabieren en als laatsten en minst waard: de Afrikanen (vierderangsburger). Nu is nog altijd 80 % van het land in handen van buitenlanders en slechts 20 % voor de Afrikanen. Wij mochten slechts grondstoffen verkopen aan lage prijs, en Europa voerde dure goederen in, zodat er een grote schuldenlast ontstond. Die moet verdwijnen, we kunnen niet concurreren in de wereld. We hebben geen vaderlandsliefde, nu nog geen eigen TV-zender, de jongeren zien op naar Amerika en Europa als utopia, wijken daar naar uit en haten hun eigen achtergrond.

10. Ontmoeting van Kongolezen en Belgen (tijdens de avondpauze)

We besluiten om de slechte verbonden van vroeger door te snijden en te vernietigen. De diepe pijn komt hier bij sommige Kongolezen tastbaar naar boven. Opvallend is dat er 15 aanwezigen zijn van elk land: een teken van gelijkwaardigheid ?

11. Aparte samenkomst per Europees land

Deze voorbereiding blijkt nodig om de eigen schuld te inventariseren gemeenschappelijk te bespreken voor de verzoening van de volgende dag. Ondertussen vergaderen alle Afrikanen samen, om te verwerken wat vandaag allemaal beleefd werd. Want bij velen is weer pijn en onrust naar boven gebracht, en die wordt bij Jezus aan het kruis gebracht.

Zaterdag 19.11.2005

(van 10 tot 20 uur)

A. Inleiding

1. Tijd van aanbidding. Er is een ingetogen houding met grote verwachting en spanning voor wat Gods Geest in ons midden gaat doen.

2. Aan de grote conferentietafel nemen aan één kant de vertegenwoordigers plaats van de 14 landen die 120 jaar geleden in Berlijn samen kwamen, en aan de andere kant zitten de vertegenwoordigers van de Afrikaanse eertijds gekoloniseerde landen. Voor België zitten Michel Barbez en Ignace Demaerel aan de conferentietafel.

3. Woord door Langton Gatsi (Zimbabwe)

Hier is een Hoog Gerechtshof aanwezig. Het sleutelvers 35 uit Matt 18: 21-35, zegt: *“Zo zal mijn hemelse Vader ook ieder van jullie behandelen die zijn broeder of zuster niet van harte vergeeft.”* Het geheim van dit Hoog Gerechtshof is: VERGEVING.

Ook in Matt 6: 12 leert Jezus ons bidden *“Vergeef ons onze schulden, zoals ook wij hebben vergeven wie ons iets schuldig was.”* Wij Afrikanen zullen dus de eersten moeten zijn om van harte te vergeven.

4. Woord door Roger Mitchell (Engeland)

Straks wordt een profetische daad gesteld. In 1885 waren er 13 Europese landen + de USA als enige vertegenwoordigers in Berlijn. Nu zijn de Afrikaanse landen er wel bij. Deze conferentie van toen herhalen we nu plechtig, met Jezus erbij. We laten Jezus toe om de verbonden van toen te verbreken. De 14 blanke staten zullen nu gaan belijden, en daarna laten we dit over aan God en de Afrikaanse broers en zussen.

B. Belijdenissen

Naarmate deze belijdenissen volgen in 1 ½ uur, wordt de pijn in de zaal steeds meer tastbaar.

1. Rusland-Oekraïne (waren toen nog 1 land)

Afzijdigheid zonder mee te koloniseren, wapenleveringen. We vragen om vergeving.

2. Turkije (toen het Ottomaanse Rijk)

Zeer gewelddadig en expansief imperialisme, met onderdrukking, corruptie, slavenhandel en met dwang tot moslim maken. Om Noord-Afrika te kunnen blijven onderdrukken, hebben we West-Europa gesteund bij die verdeling. We vragen om vergeving.

3. Oostenrijk-Hongarije (was toen één rijk)

We hadden geen kans op kolonies, maar lieten passief begaan door de anderen. Wapenleveringen, en hoogmoedig neerkijken op Afrika. Eén Oostenrijker heeft op zich ½ miljoen slaven verkocht. We vragen om uw vergeving.

4. Zweden-Noorwegen (was toen één staat)

Passieve neutraliteit, exploitatie en slavenhandel, stelen van rijkdommen. Er wordt ook een brief van 4 Zweedse parlementariërs met hun schuldbelijdenis voorgelezen. Wilt u ons vergeven.

5. Denemarken

Slavenhandel, trots, onderdrukking, onverschilligheid. Vergeef ons a.u.b.

6. USA

We waren op het Noord-Amerikaans continent zelf immigranten, maar lieten deze status zelf niet toe aan de Afrikanen; we zetten ze in ketens, als slaven. We verrijkten ons met Afrikaanse slaven, deden wapenhandel en manipuleerden, en voor de rest bleven we afzijdig. Nu, als sterkste natie, doen we bijna niets om Afrika te helpen, we houden

onrecht en misbruik mee in stand. Nu nog lijden de Afro-Amerikanen onder onrecht en minderwaardigheid. We smeken u om vergeving.

7. Italië

Superieur gedrag, binnenbrengen van afgoderij, prostitutie, marialogie en verdeeldheid. Verbreken van verdragen en aanstoken van verdeeldheid. We vragen hiervoor vergeving.

8. Nederland (Pieter & Helene Bos)

We begonnen slavenhandel in 17de eeuw. Superioriteit. We maakten de theologie van een "vloek over het zwarte ras". We steunden niet het Engelse voorstel om de mensenrechten in Afrika in acht te nemen. Ons imperialisme gaat nu nog door. We zijn zo laat met de belijdenis van ons demonisch verleden. We erkennen, belijden met berouw, en vragen om uw vergeving.

9. Portugal

We waren leider in de Afrikaanse kolonisatie, het 1ste land om slaven te verkopen naar Portugal en daarna naar Amerika, en de laatste om de slavernij af te schaffen. Wreedheid, trots, misbruik, hebzucht, taalimperialisme en verbieden van de Afrikaanse "hondentalen", verdeeldheid zaaien, religie brengen, mensen arm houden. Enige weg om aanvaard te worden voor Afrikanen was assimilatie met de Portugezen. We hebben berouw hierover, vergeef ons a.u.b.

10. Spanje

Hebzucht, afgoderij, roven van waardigheid, verdelen van families, kinderen roven. Vergeef a.u.b. deze zonden.

11. België

Begeerte, genocide, vrijmetselarij, controle en manipulatie, huichelarij, trots, en megalomanie van Leopold II en ons volk. De kerk heeft zijn roeping verraden. Het nog steeds in stand houden van zondige werken en houding. Wij belijden deze zonden, en vragen om uw vergeving.

12. Frankrijk

Competitie met Gr.Brittanië om de macht in Afrika, intellectuele trots, Afrikanen zijn geen mensen, mentale manipulatie, taalimperialisme, leugens, marteling. Aan alle 17 kolonies vragen wij vergeving voor deze talloze zonden: Togo, Senegal, Niger, Mali, Mauretanië, Ivoorkust, Guinea, Gabon, Republiek Congo, Tsjaad, Centraal Afrikaanse Republiek, Kameroen, Burkina-Faso, Benin, Marokko, Tunesië, Algerië.

13. Groot Brittanië

Domineren van de halve wereld, verdeel-en-heers-taktiek, taal- en cultuursuperioriteit, heersen, vernederen door superioriteit en roven van de identiteit, stelen van rijkdommen in bodem en natuur, ontmenselijken van het "zwarte ivoor", breken van verbonden met blanco contracten, globalisering, bloedvergieten, vrijmetselarij, Engelse taal opleggen, in Zuid-Afrika de 1ste concentratiekampen ter wereld, verbreken van de Afrikaanse cultuur en handelsgewoonten en de onze opleggen, zaaien van verdeeldheid, imperialistische kerken. Wij belijden dit in berouw.

14. Duitsland

We gingen het beter doen dan de anderen en "rein" koloniseren. Bismarck bespeelde de Europese staten, en stelde de conferentie van 1885 onder Gods hoede, terwijl ze zondig was, want vol leugens en misleiding. Keizer Frederik de Grote deed in 17de eeuw aan slavenhandel. Met Duitse grondigheid hebben we uitgebuit en onderdrukt. We roofden uw identiteit, uw grond en rijkdommen als "Herrenvolk", we verwachtten dankbaarheid voor de scholen en hospitalen, we brachten dood in Namibië. We brachten misleiding met onze vergiftigde theologie. We hebben naar u, Afrikanen, niet

geluisterd. We hebben berouw en bekeren ons van deze zonden, en vragen u om de vergeving die we zo nodig hebben.

Er heerst algemene verslagenheid in de zaal en velen stromen over van verdriet en berouw. Het is een tijd drukkend stil.

C. Bezinning o.l.v. Langton Gatsi (Zimbabwe)

God, waarom hebt Gij toegelaten dat Afrika door de blanken zo mishandeld werd en wordt? U liet dit toe omwille van onze eigen zonden. Als Afrikanen zeggen we: Heer, we zondigden tegen U. We deden afgoderij, we twistten, we aanbaden schepselen i.p.v. de Schepper, we hebben zendelingen gedood. Vóór we antwoorden op de gedane belijdenissen, gaan we God vergeving vragen, ook voor het onderdrukken van Joden in Afrika (o.a. Israël als slaaf in Egypte). We belijden onze wreedheid, stammentwisten, seksuele zonden, zonden op alle gebied, we stelden de God van Israël in vraag zoals Faraó dit ook deed. Heer Jezus, neem ons aan. We aanbaden afgoden, demonische machten beheersen ons, trek ons uit de zonden. God, heb medelijden en help ons. Wilt Gij voor altijd kwaad zijn op ons, o God van Israël? Vergeef ons. Als wij niet vergeven, zullen we door U ook niet vergeven worden. Heer we werden onderdrukt, verkracht en misbruikt. Zie ons als Uw volk naar Uw beeld. Dank U dat we nu hier wèl geraadpleegd worden en beschouwd worden als volk en broeders en zusters.

D. Antwoord van de Afrikaanse delegaties

1. Nigeria

Wij zondigden, wij verkochten ons eerstgeboorterecht voor niets, wij verkochten onze broeders in slavernij zoals de broeders met Jozef deden. Tijdens de belijdenissen gaf de H.G. me Luk 23:34 "*Vader vergeef hun, want ze weten niet wat ze doen.*". Geen Europeaan kan begrijpen wat wij doormaakten en nog doormaken. We hebben God nodig om dit slechte zaad te stoppen. In Hand 7: 60 zegt Stefanus: "*Heer, reken hun deze zonde niet aan!*". Zo willen we dit ook voor Europa bidden. Met Rom 12: 2 willen we niet gelijkvormig worden met deze wereld, maar hervormd worden door de vernieuwing van ons denken, en ons als welgevallig offer aanbieden aan God. We willen u met heel ons hart vergeven. We zullen niet slecht over u spreken, en willen handelen in de geest van eenheid met dit nieuw verbond dat hier gesloten is.

2. Burkina-Faso

Ex 5:2 : "*Wie is die Heer, dat ik Hem zou gehoorzamen?*" vroeg de farao. Hij sprak daar ook in naam van Afrika, en opende zo de deur voor de boze geesten die er nu werken. Omdat we God hebben geminacht, hebben we de deur geopend om zelf geminacht te worden. We vragen eerst zelf God om vergeving. We willen God niet vragen om jullie schuld aan te rekenen, Europa, en we zegenen u. Dat de God van Israël u zegene, en dat Europa weer tot zegen mag worden.

3. Algerije

De liefde bedekt en zegent hier. Ik hou van Frankrijk, Israël en Europa. Ik zegen u.

4. Kenia

Bedankt voor deze conferentie. Jozef was door zijn broers verkocht, maar later, toen God zijn lot gekeerd had, ging hij met zijn broers rond de tafel zitten want er moest uitgepraat worden (zoals hier), en God keerde het ten goede. De doden kunnen hier niet meer zijn, maar vele Afrikanen wilden hier wel zijn, maar kregen door wantrouwen geen visum. Onder het onrecht en het lijden, vroegen ze : 'waar is God?'. We komen u vergeven, ook in pijn, maar God heeft ons genezen. We vergeven niet alleen, maar nodigen u uit in Afrika. Kom dan als broers en zussen, niet als kolonialen of imperialisten. We houden van u. In naam van die geleden hebben, zeggen we : 'Heer neem het weg, alle vloeken, door Jezus' bloed.'. We zegenen u.

5. Democratische Republiek Congo

Ons volk leed het meest onder de conferentie Berlijn 1885. Nu is er al 5 jaar oorlog bij ons, en velen sterven. We nemen jullie belijdenis aan, van harte vergeven we Europa en Amerika. Belgische broeders, jullie wisten niet wat jullie deden: er zijn grotere machten die jullie gebruikt hebben om dat alles te doen. We vergeven jullie, zodat jullie vrij kunnen worden om deze machten te identificeren en te vernietigen in jullie land. We willen samenwerken om deze machten die jullie misbruiken te verbreken. Want anders

zal België geestelijk vernietigd worden. We vergeven jullie opdat jullie én wij kunnen genezen. We willen deze zondige verbonden verbreken, en daarvoor nodigen we jullie uit in Afrika als broers. Laat ons deze drinkglazen nu uitwisselen met elkaar en laat ons drinken als teken van aanvaarding en broederschap.

6. Angola

Ik erken de belijdenis van Portugal en vergeef het samen met Europa. Want God vergeeft mij persoonlijk én Angola ook. God heeft Afrika lief en bemint Europa. God is goed, trouw, almachtig voor onze beide continenten. Deze vergeving valt als een zegen op Europa en Afrika.

7. Ethiopië

We vergeven Italië en zegenen het.

8. Oeganda

We vergeven uit het diepst van ons hart en zijn bereid tot samenwerking.

9. Senegal

We vergeven Duitsland en Frankrijk voor alle misdaden, ook in naam van Togo,. We doen alle vloeken weg in de naam van Jezus.

10. Tanzania

Ik zag uw pijn en oprecht berouw over al uw zonden. Voor al die zonden begaan in Tanzania vergeven we u, en ik omhels u als broers en zussen, en u bent welkom bij ons. Gods zegen.

11. Lesoto en Transkei

In naam van onze landen en hun kerken, zetten we u vrij van de begane zonden. We zegenen God en Israël dat zij ons het kruis en Jezus gaven. De liefde overwint de zonde.

12. Rwanda

We danken God dat Hij Europa gebruikt heeft om ons te confronteren met onze zonden. U wist niet wat U deed, maar Hij liet dit toe. Met de volkenmoord in ons land, ontdekten we dat we móeten vergeven. Groot Brittanië vergeven we, Duitsland vergeven we van uitbuiting en identiteitsroof, en ook België en Frankrijk vergeven we die ons verdeelden in Hutu en Tutsi, door dat op onze identiteitskaarten te drukken. God zegene Europa en Afrika.

13. Ghana

Wij danken God. Groot Brittanië en USA hebben ons sterk beïnvloed. We hebben Jezus gemeenschappelijk, en we vergeven u van heel diep.

14. Centraal Afrika

We weenden samen voor de zonde, straks zullen we wenen van vreugde. Frankrijk we vragen vergeving voor onze bitterheid. Help ons uit de nood waarin we zitten. We houden van u en vergeven u.

15. Kameroen

Duitsland en Frankrijk , we vergeven u. We hebben geen andere keus dan te vergeven, want anders genezen we niet. Als vervolg van deze conferentie van verzoening, nodigen we u uit op de conferentie bij ons in Afrika.

16. Gabon en Benin

In de naam van Jezus Christus willen we vergeven, alle zonden en de gevolgen van de kolonisatie. We verbreken alle gevolgen en vragen God om u bekwaam te maken ons te beminnen. De H.G. gaf me Ef. 2: 13-16 : u was ver af van ons, maar Jezus heeft de muur van vijandschap weggedaan, en een nieuwe mens geschapen door het kruis. We houden van u.

17. Zuid-Afrika

Hand 17: 26-32 : God maakte van één mens en één bloed alle volken, en bepaalde voor elk volk de grenzen. We willen in vreze Gods antwoorden op uw belijdenis: we vergeven onvoorwaardelijk alle zonden van Europa. We aanvaarden uw belijdenissen. We zetten u vrij en zegenen u in naam van de Vader, de Zoon en de Heilige Geest. Eindelijk zijn wij vrij. Free at last!

18. Burundi

We danken God voor deze bekering en belijdenis. Er is nog oorlog die door blanken veroorzaakt is, maar we vergeven alle blanken hun zonden. Moge God Afrika, Europa Amerika en alle continenten bevrijden. Met de wapenrusting Gods zullen we overwinnen. Welkom in ons land.

19. Sierra Leone

Wij zijn een rijk land met zeer arme mensen. Met wat ik hier hoorde, weet ik nu waarom. Dank voor de belijdenissen die ik mee zal nemen naar huis, met video's e.d. Laat de wereld dit weten. Dan zien uw broers uitbuiters, dat u, hun broers, zich bekeerd hebben. Wij zondigden en u zondigde ook tegen God. God vergeeft alleen hen die zich waarachtig bekeren, en dat was hier zo. We houden van u. Kom naar Afrika als broers en zusters om samen Afrika te bouwen.

Nawoord op deze reacties uit Afrika, door Langton Gatsi (Zimbabwe)

Het juk van Babylon is verbroken. "Ik heb u uit de slavernij van Egypte bevrijd om nooit meer slaven te zijn" (Lev 26: 13). "Gij zult uw broeder dienen, maar als ge u rusteloos verzet, zult ge zijn juk van uw nek kunnen afwerpen" (Gen 27: 40). God heeft het juk verbroken, en heeft Afrika gered om het vrij te maken. We moeten rusteloos werken om uit de tunnel te komen. Wie weet hoe lang we nog dit juk moeten dragen, maar we schudden het juk NU van ons af.

HET JUK IS GEBROKEN ! Europa, wij zijn ziek van uw juk !

Leg het niet meer terug op ons ! We willen alleen het juk van Jezus !

Europa en Afrika zijn hier nu samen in gelijkheid, we spreken nu met elkaar als gelijken.

E. Na de verzoening

1. Roger Mitchell (Engeland) : Nadat het juk op de Afrikanen gebroken was, kwamen sommige Europeanen me zeggen dat ze nu een juk op zich voelen van schuld en berouw. In die toestand kunnen we ook niet uit elkaar gaan. We zullen dit juk verbreken, nadat we een lied van berouw hebben gezongen. Ook de "Empire Spirit" wordt verbroken. Langton Gatsi gaat ons voor in het verbreken van dit juk.

2. Lofprijes en aanbidding

Onder leiding van het prachtige lokale muziketeam, gaat dit wel een uur lang door in blijdschap en diepe dankbaarheid. Nadien brengen we ons geldoffer. Vele gezichten, gisteren bedrukt van de pijn, stralen vol dankbare vreugde. De zaal is gevuld met Gods heerlijkheid.

F. Vragen en suggesties vanuit Afrika, voor herstel van het verleden

1. Centraal Afrika

Vertel wat hier gebeurde in Berlijn 2005 verder aan uw beleidsmensen en uw volk. Zeg hen dat ze geen wapens meer naar Afrika zenden. Zeg aan de banken om geen corrupt geld meer van onze leiders te willen aanvaarden. Stop de handel in bloeddiamanten, en betaal redelijke prijzen voor onze goederen. We willen geen aalmoezen, maar goede prijzen voor ons grondstoffen, geen "aid", maar "trade".

2. Nigeria

Help ons om ons volk te sensibiliseren met de middelen van de media, met video- en audiomateriaal. Spreek de Europarlementariërs aan om de systematische vernietiging van Afrika te stoppen.

3. Burundi

Doe eerlijk onderhandelingen met ons. Kom eens kijken hoe NGO's en zendelingen werken bij ons, en hoe bidders ons voorgaan.

4. Zuid-Afrika

Verzoening vernietigt de vervloekingen. De harten van de vaders worden geneigd naar de harten van de zoons, en omgekeerd. U bracht evangelie, dus bent u onze geestelijke vaders. En met dit respect zegenen we u, zodat de Heer Europa en Afrika kan zegenen.

5. Burkina-Fasso

U bent onze vaders in het geloof en die willen we niet vergeten, zoals we Israël, onze vader in het geloof, ook niet vergeten. We bekijken Europa met geestelijke ogen. De gelovigen moet op hun benen gaan staan, anders neemt religie het over. We hebben opleiding en medische hulp nodig; één klaslokaal kost slechts 6000 euro. We krijgen al veel hulp maar het kan nog beter.

6. Gabon

De mensen willen iets concreet zien. Onderwijs en gezondheidszorg zijn door de staat verwaarloosd. We hebben nood aan goede hospitalen, goede scholen en universiteiten (zodat onze jongeren niet meer naar Europa moeten). Help de kerk een sociale impact te hebben: mensen zullen het evangelie sneller aannemen wanneer wij hen ook iets kunnen bieden. De kerk heeft de antwoorden, want de staat kan het niet aan.

7. Algerije

Woorden van berouw zijn iets, maar we willen ook daden zien die bij bekering horen. Er is genezing nodig in de harten van Gods kinderen.

8. Angola

We vragen nu samenwerking i.p.v. de vroegere onderdrukking en naijver. We willen u ontvangen in Afrika, en laat ons ook ontvangen zijn bij u in Europa.

9. Ethiopië

We zullen de geestelijke vruchten zien van deze conferentie, en zijn daar dankbaar voor. Ps 121: "Ik hef mijn ogen op naar de bergen, van waar komt mijn hulp? Mijn hulp komt van de Heer." Elke dag kan in ons land oorlog uitbreken tussen Ethiopië en Eritrea. We vragen gebedshulp en ook eerlijke handel.

10. Oeganda

Samenwerking in eerlijke handel met onze Afrikaanse zakenlui, zodat ons voedsel en onze producten Europa kunnen binnenkomen. We hebben leiders en voorgangers nodig om deze zakenlui te begeleiden. Samenwerking in gebedsbeweging zal ons helpen, ons hart is daarvoor open. We hebben gebedswerkers nodig zoals een John Mulinde. Propageer de vele goede dingen van Afrika. Geef geen hulp meer aan

corrupte regeringen. Oefen druk uit om de geheime concentratiekampen in Noord-Oeganda weg te doen.

11. Senegal

Deze verzoening is in het lichaam van Christus gebeurd. Ook de burgerlijke wereld moet tot zover gebracht worden. Kerken, beïnvloedt uw regeringen opdat corrupte regeringen niet meer geholpen zullen worden.

12. Democratische Republiek Congo

Bedankt om ons de bijbel gebracht te hebben. Wij willen graag conferenties in België en Congo tussen de christenen. Zo komt er hoop op vrede bij ons.

13. Kenia

We willen niet meer bedelen. Door geld zal het probleem van Afrika niet opgelost worden. God zal het probleem van Afrika oplossen. Wij vragen alleen relatie. Relatie is de basis, als gelijken : in gebed, onderwijs. God die ons samenbracht, zal Afrika uitleiden. Heb interesse in Afrika, bestudeer ons, kén ons, geef een goed beeld van ons in jullie media. Laten we voor elkaar, en elkanders landen bidden.

14. Tanzania

We hebben technologie voor de landbouw nodig, infrastructuur en financiële investeringen. Kom en bezoek ons mooi land. We hebben nu een stabiele economie, maar de banken zijn alleen voor onze rijke burgers, meestal niet voor de arme Afrikanen.

15. Lesoto

Wij vragen partnerschap, om te beginnen met de kerken. Elke kerk moet zijn land beïnvloeden. Bevorder met ons de gebedsgroepen. In 2 Kron 7: 14 staan Gods beloften en voorwaarden voor de verandering van Afrika : *“ en wanneer dan mijn volk, het volk dat Mij toebehoort, het hoofd buigt, al biddend mijn aanwezigheid zoekt en terugkeert van zijn dwaalwegen, dan zal Ik het aanhoren vanuit de hemel, zijn zonden vergeven en het land genezen. “*

16. Rwanda

U moet Afrika niet helpen, maar herstellen. In Hand 16:9 was er een Macedoniër die bad om hulp, en Paulus hoorde dit in zijn droom en ging. We zien dat de Europese leiders nog niet veranderd zijn. Afrika wil zijn geschiedenis terug. Laten we dit alles binnen enkele jaren evalueren. We hebben God nodig en Christus. We hebben een geest van opwekking nodig in ons land.

17. Ghana

Breng de informatie van hier uit Berlijn naar uw regeerders, anders zal het niet werken. Bid hiervoor.

18. Kameroen

Idem als Gabon en Senegal.

19. Zimbabwe

God wil de eer van dit herstel, en zal hierin geen mensen dulden die eigen eer zoeken. Je kan ons slechts helpen in die gebieden waar je de autoriteit voor hebt ontvangen, en in de dingen waar je zelf vrij van bent. Als uw eigen Europese land schulden heeft, hoe kunt u dan onze schuldenlast helpen wegdoen ? Neen, het is zoals met een drankzuchtige, die kan een andere drankverslaafde niet helpen om er vanaf te raken. Vraag God in welke domeinen u zelf vrij bent en gezag krijgt om Afrika te helpen.

G. Goed nieuws uit Afrika, door Langton Gatsi (Zimbabwe)

- Er zijn wedergeboren presidenten in Nigeria (hij opende de vergadering van de Afrikaanse Unie met gebed!), Benin, Burundi.

- In Rwanda liet de president Rick Warren komen om “Doelgericht Leven” te brengen bij al zijn ministers.
- 1 miljoen mensen bidden ganse nacht in Afrika.
- De president van Gabon droeg Gabon aan God op.
- Europa mag trots zijn op Afrika: het evangelie heeft vrucht gedragen!

Afrika is een continent vol beloften.

Bedenkingen:

- Raak eerst elkanders hart, en onderzoek je eigen hart. Vraag God wat je kan doen voor Afrika.
- Onze harten, van allen hier aanwezig, staan nu recht voor God
- Er zijn offers gebracht door de blanken in Afrika. Wij eren u als onze geestelijke ouders. Laat uw kinderen niet alleen verweesd achter.
- Vraag God, zoals Filippus, wat u moet doen. Filippus ging naar Gaza en daar hielp hij de Afrikaan uit Ethiopië (Hand 8).

H. Afsluiting door Roger Mitchell (Engeland)

Aangezien het reeds laat geworden is, kunnen we hier niet meer samen de maaltijd van de Heer vieren, zoals we dit voorzien hadden. Maar vier dit, na uw diner op hotel, op uw kamers in groepjes. Breek dan het brood samen, en weet dat dit het Lichaam van Jezus is voor de redding van de wereld, in verbondenheid met de andere broers en zussen die u hier ontmoet hebt.

*Die laatste avond in ons logement,
met zijn vieren,
herdenken we onze Heer Jezus,
in verbondenheid met de andere conferentiegangers.*

*Met brood en wijn
vieren, danken en prijzen we Hem in groot ontzag
voor wat Hij gedaan heeft in de levens
van alle aanwezigen van deze twee conferentiedagen in Berlijn.*

*We bidden de Heilige Geest dat dit niet verloren zal gaan
maar voortgang zal vinden
in Afrika en Europa.*
